

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Europaudvalget
til udviklingsministeren af 13.
december 2013. Spørgsmål nr.
55 ad EUU alm. del

Spørgsmål 55:

I forlængelse af Europaudvalgsmødet den 6. december 2013, bedes ministeren redegøre for, i hvor høj grad regeringens udviklingspolitik sammentænkes med danske militær- og forsvarsinteresser?

Svar:

Samtænkte stabiliseringsindsatser, der finder sted i krydsfeltet mellem sikkerhed og udvikling i skrøbelige og konfliktramte stater som eksempelvis Afghanistan og Somalia, er en særlig prioritet i den danske udenrigspolitik. Her vil sikkerheds- og udviklingsindsatser ofte være hinandens forudsætninger. Danmark har mange forskellige kapaciteter til rådighed for indsatserne, heriblandt diplomati, udviklingssamarbejde, militær og politibidrag. Samtænkning finder sted på mange forskellige niveauer – strategisk og operativt.

For at skabe størst sammenhæng i og effekt af de danske indsatser lancerede regeringen i september 2013 en samlet politik for Danmarks stabiliseringsindsats. Politikken samler op på konkrete erfaringer fra feltet og udstikker retningslinjer for Danmarks fremtidige stabiliseringsindsatser. Politikken findes på flg. link: <http://www.danida-publikationer.dk/publikationer/publikationsdetaljer.aspx?PIId=bd2f5260-a700-46c0-8faf-78d76795db78>.

Til at understøtte de samtænkte indsatser er der oprettet en Freds- og Stabiliseringsfond, hvoraf halvdelen af midlerne er udviklingsbistand. Fonden administreres i samarbejde mellem Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Justitsministeriet. Fonden giver mulighed for at reagere hurtigt og fleksibelt i krisesituationer.

Samtænkning forstås som en integreret tilgang, hvor alle myndigheder eller dele af en organisation (eksempelvis FN), der bidrager med indsatser i en given stabiliseringsindsats, arbejder i fællesskab mod et fælles defineret stabiliseringsmål. Dette omfatter samarbejde om planlægning, gennemførelse og erfaringsopsamling i forbindelse med politiske, udviklingsmæssige og sikkerhedspolitiske indsatser. En samtænkt stabiliseringsindsats kan finde

sted både før, under og efter en konflikt. Der kan sagtens forekomme samtænkte stabiliseringsindsatser, hvor der ikke er et militært element. Det militære værktøj er blot ét ud af mange, der kan anvendes i en given situation.

Særlige forhold gør sig gældende på det humanitære område. Da samtænkning ofte omfatter sikkerhedspolitiske indsatser, er tilgangen umiddelbart ikke forenelig med humanitær bistand. Dansk humanitær bistand hviler entydigt på de humanitære principper, som bl.a. understreger, at fuld neutralitet og uafhængighed er en forudsætning for at kunne nå alle grupper, der har behov for hjælp. Selv om den humanitære bistands indsatser ikke direkte samtænkes med andre danske indsatser, vil der være situationer, hvor de pågår sideløbende. Og ofte vil de være indbyrdes afhængige i et vist omfang – de humanitære aktører opbygger f.eks. modstandskraften til at modstå krise og konflikt, og politi og militær kan bidrage til at fremme sikkerheden, som også kommer humanitære aktører til gode. I de tilfælde kan der være risiko for at de to indsatser – trods deres adskillelse – vil blive opfattet som sammenhængende. Dette kan betyde øget usikkerhed for de humanitære organisationer og begrænse det humanitære rum. Derfor arbejder Danmark for bedst muligt samspil mellem indsatserne – men ikke sammenblanding.